

EURÓPAI BIZOTTSÁG

A FOGLALKOZTATÁS, A SZOCIÁLIS ÜGYEK ÉS A TÁRSADALMI BEFOGADÁS
FŐIGAZGATÓSÁGA
MIGRÁCIÓÜGYI ÉS UNIÓS BELÜGYI FŐIGAZGATÓSÁG
JOGÉRVÉNYESÜLÉSI ÉS FOGYASZTÓPOLITIKAI FŐIGAZGATÓSÁG
KERESKEDELMELI FŐIGAZGATÓSÁG

Brüsszel, 2020. október 6.
REV2 – a 2020. október 5-i közlemény
(REV1) helyébe lép¹

KÖZLEMÉNY AZ ÉRDEKELT FELEK RÉSZÉRE

AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG EU-BÓL VALÓ KILÉPÉSE ÉS A MUNKAVÁLLALÓK KIKÜLDETÉSÉRE VONATKOZÓ UNIÓS SZABÁLYOK

Az Egyesült Királyság 2020. február 1-jén kilépett az Európai Unióból, és „harmadik ország” lett². A kilépésről rendelkező megállapodás³ 2020. december 31-ig tartó átmeneti időszakot ír elő. Eddig az időpontig az uniós jog teljes egészében alkalmazandó az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban⁴.

Az EU és az Egyesült Királyság az átmeneti időszak alatt tárgyalásokat fog folytatni egy új partnerségre irányuló, szabadkereskedelmi övezetet létrehozó megállapodásról. Nem biztos azonban, hogy az átmeneti időszak végéig létrejön és hatályba lép egy ilyen megállapodás. Mindenesetre egy ilyen megállapodás a piacra jutás feltételei tekintetében nagyon eltérő viszonyt teremtene, mint amelynek keretében az Egyesült Királyság a belső piacon⁵, az EU vámuniójában, valamint a héa (hozzáadottérték-adó) és a jövedéki adó területén részt vesz.

Ezért valamennyi érdekelt felet és különösen a gazdasági szereplőket emlékeztetjük az átmeneti időszak lejárta után irányadó jogi helyzetre. Ezzel összefüggésben a közlemény a kilépésről rendelkező megállapodásnak a kilépéssel kapcsolatos egyes releváns rendelkezéseit is kifejti.

Figyelem: Ez a közlemény nem terjed ki a következőkre:

– a szolgáltatások nyújtására vonatkozó olyan ágazati uniós jogszabályok, mint például a pénzügyi szolgáltatásokról, a szállítási szolgáltatásokról, a digitális szolgáltatásokról, a

¹ A REV2 változat kijavít egy hibát az október 5-i REV1 változat 1. szakaszában.

² A harmadik ország olyan ország, amely nem tagja az EU-nak.

³ Megállapodás a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL L 29., 2020.1.31., 7. o.) („a kilépésről rendelkező megállapodás”).

⁴ A kilépésről rendelkező megállapodás 127. cikkében meghatározott egyes kivételekkel, amelyek egyike sem releváns e közlemény szempontjából.

⁵ Nevezetesen a szabadkereskedelmi megállapodás nem tartalmaz olyan belső piaci elveket (az áruk és a szolgáltatások területén), mint a kölcsönös elismerés, a származási ország elve és a harmonizáció. A szabadkereskedelmi megállapodás emellett nem szünteti meg – többek között az áruk származására és alapanyagaira vonatkozó – vámalakíságokat és vámellenőrzéseket, és nem töröl el behozatali és kiviteli tilalmakat és korlátozásokat.

telekommunikációs szolgáltatásokról és az üzleti szolgáltatásokról szóló uniós jogszabályok,

- az uniós társasági jog,
- a tartózkodási jog, valamint az általános bevándorlási jog az EU-ban,
- az Unió területén való rövidtávú tartózkodás beutazási feltételei,
- szakmai képesítések elismerése az Unió területén való szolgáltatásnyújtáshoz,
- az EU-ban nyújtott szolgáltatások közvetett adóztatása (hozzáadottérték-adó – héa).

E kérdésekkel más készülő vagy már közzétett közlemények foglalkoznak⁶.

Az átmeneti időszak lejártá után a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁷ többé nem alkalmazandó az Egyesült Királyságra. Ez különösen az alábbi következményekkel jár:

1. A MUNKAVÁLLALÓK KIKÜLDETÉSE AZ ÁTMENETI IDŐSZAK LEJÁRTA UTÁN (2021. JANUÁR 1-JÉTŐL)

A 96/71/EK irányelv jogi keretet biztosít az uniós tagállamban letelepedett olyan vállalkozások számára, amelyek munkavállalókat küldenek ki egy másik uniós tagállamba.

Az átmeneti időszak lejártá után a 96/71/EK irányelv többé nem alkalmazandó:

- az Egyesült Királyságba munkavállalókat kiküldő, uniós tagállamban letelepedett vállalkozásokra („uniós vállalkozások”), valamint
- az EU-ba munkavállalókat kiküldő, az Egyesült Királyságban letelepedett vállalkozásokra („egyesült királysági vállalkozások”).

Az átmeneti időszak lejártá után ezekben az esetekben a következők alkalmazandók a munkavállalók EU-ba történő kiküldetése tekintetében:

- **Az uniós tagállamok nemzeti joga lesz alkalmazandó**, figyelemmel az EU és az Egyesült Királyság közötti, jövőbeli partnerségi megállapodás keretében vállalt kötelezettségekre, illetve az EU (és tagállamai) által a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános WTO-egyezmény (GATS) keretében a természetes személyek egyes kategóriáinak szolgáltatásnyújtás céljából az EU-ban való ideiglenes jelenlétével kapcsolatban vállalt kötelezettségekre és meghatározott minősítésekre is⁸.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_hu

⁷ HL L 18., 1997.1.21., 1. o.

⁸ A kötelezettségek és a minősítések megtalálhatók itt: https://www.wto.org/english/tratop_e/serv_e/serv_commitments_e.htm

- A 96/71/EK irányelv 1. cikkének (4) bekezdése értelmében a tagállamok – a munkavállalók kiküldetésére vonatkozó nemzeti jog alkalmazása során – **nem részesíthetik** a harmadik országban letelepedett **vállalkozásokat kedvezőbb bánásmódban**, mint az EU-ban letelepedett vállalkozásokat. Ezért a tagállamoknak az átmeneti időszak lejártá után biztosítaniuk kell, hogy a területükre az Egyesült Királyságban letelepedett vállalkozások által kiküldött munkavállalókra legalább azokat a foglalkoztatásra vonatkozó feltételeket alkalmazzák, mint amelyeket az EU-ban letelepedett vállalkozás által az abba a tagállamba kiküldött munkavállalóra alkalmaznak.
- Ezen általános elvek alól kivételt képeznek a **vállalaton belül áthelyezett személyek**, nevezetesen az Egyesült Királyságban letelepedett vállalatok által az EU-ba áthelyezett vezető állású munkavállalók, szakértők és gyakornok-munkavállalók, akik az uniós jog hatálya alá tartoznak⁹. Az irányelv harmonizálja a harmadik országbeli azon munkavállalók belépésére, tartózkodására és Unión belüli mobilitására vonatkozó feltételeket, akiket az Unió területén kívül letelepedett vállalkozáscsoport helyez át az ugyanazon vállalkozáscsoportba tartozó, az Unió területén letelepedett vállalkozáshoz. Az irányelv úgy rendelkezik, hogy a tartózkodás maximális időtartama vezető állású munkavállalók és szakértők esetében 3 év, gyakornokok esetében 1 év, valamint egyenlő bánásmódot biztosít a díjazás és a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet¹⁰ hatálya alá tartozó szociális biztonsági ágazatok tekintetében.

Emellett a 96/71/EK irányelv továbbra is alkalmazandó az átmeneti időszak lejártá után abban az esetben, amikor egy uniós vállalkozás az EU-ban jogszerűen tartózkodó és dolgozó egyesült királysági állampolgárt küld ki valamely másik uniós tagállamba, a harmadik országbeli munkavállalók belépésére, tartózkodására és munkavállalására vonatkozó nemzeti jogszabályok sérelme nélkül, amennyiben ezek a jogszabályok összeegyeztethetőek az uniós joggal¹¹. Az Európai Unió Bírósága *Vander Elst*-ügyben hozott ítélete¹² szerint a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását jelenti, ha egy tagállam (a fogadó ország) adminisztratív kötelezettségeket ír elő – például kötelezővé teszi munkavállalási engedély megszerzését – olyan harmadik országbeli munkavállalókra vonatkozóan, akiket egy másik tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtó rendszeresen és szokásosan alkalmaz, és akiket az első tagállamba küldött ki. Az ilyen korlátozás csak akkor egyeztethető össze a szolgáltatásnyújtás szabadságával, ha azt jogos közérdek indokolja és arányos.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/66/EU irányelve (2014. május 15.) a harmadik országbeli állampolgárok vállalaton belüli áthelyezés keretében történő belépésének és tartózkodásának feltételeiről (HL L 157., 2014.5.27., 1. o.). Ez az irányelv nem alkalmazandó Írországra és Dániára.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról (HL L 166., 2004.4.30., 1. o.).

¹¹ Vö. a 96/71/EK irányelv (20) preambulumbekkezdésével.

¹² A Bíróság 1994. augusztus 9-i ítélete, *Vander Elst*, C-43/93, ECLI:EU:C:1994:310 és a Bíróság 2004. október 21-i ítélete, *Bizottság kontra Luxemburg*, C-445/03, ECLI:EU:C:2004:655. Lásd még: a Bíróság 2006. január 19-i ítélete, *Bizottság kontra Németország*, C-244/04, ECLI:EU:C:2006:49.

2. AZ ÁTMENETI IDŐSZAK LEJÁRTAKOR AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGBAN UNIÓS VÁLLALKOZÁS ÁLTALI, ILLETVE AZ EU-BAN EGYESÜLT KIRÁLYSÁGI VÁLLALKOZÁS ÁLTALI KIKÜLDÉTSÉBEN LÉVŐ MUNKAVÁLLALÓK

Ez a szakasz azt a helyzetet tárgyalja, amikor a munkavállalót az átmeneti időszak lejárta előtt egy uniós vállalkozás az Egyesült Királyságba, illetve egy egyesült királysági vállalkozás az EU-ba küldi ki, és a munkavállaló ezen időszak lejártakor még kiküldetésben van az Egyesült Királyságban, illetve az EU-ban.

Az átmeneti időszak lejárta után ezek a munkavállalók már nem tartoznak a 96/71/EK irányelv hatálya alá. Továbbá, amennyiben ezek a munkavállalók nem felelnek meg az uniós polgárok szabad mozgására vonatkozó uniós jogban foglalt feltételeknek, nem tartoznak a kilépésről rendelkező megállapodás hatálya alá (lásd alább).

Mindez az alábbi következményekkel jár a tartózkodáshoz való jog (lásd alább a 2.1. szakaszt), a szolgáltatásnyújtáshoz való jog (lásd alább a 2.2. szakaszt) és a szociális biztonsági jogok (lásd alább a 2.3. szakaszt) tekintetében.

2.1. Tartózkodáshoz való jog

2.1.1. 96/71/EK irányelv

A 96/71/EK irányelv már nem lesz alkalmazandó, és ennélfogva nem biztosít jogot e munkavállalóknak arra, hogy az átmeneti időszak lejárta után a fogadó országban tartózkodjanak.

2.1.2. A kilépésről rendelkező megállapodás

A kilépésről rendelkező megállapodás nem biztosít jogot e munkavállalóknak arra, hogy a fogadó országban tartózkodjanak, amennyiben kizárólag kiküldött munkavállalói minőségükre hivatkoznak¹³.

Ha azonban az EU-ba vagy az Egyesült Királyságba kiküldött egyesült királysági állampolgárok vagy uniós polgárok az átmeneti időszak lejárta előtt az EUMSZ 21., 45. vagy 49. cikke vagy a 2004/38/EK irányelv¹⁴ alapján más tevékenységeket is folytatnak a fogadó államban, akkor a kilépésről rendelkező megállapodás 13. cikke értelmében az említett megállapodás kedvezményezettjének minősülhetnek¹⁵.

¹³ Ezt a kilépésről rendelkező megállapodás második részére vonatkozó iránymutató feljegyzés is pontosította: C(2020) 2939 *final*, 1.2.2.1. szakasz. Az iránymutató feljegyzés a következő címen érhető el: https://ec.europa.eu/info/publications/guidance-note-citizens-rights_en.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

¹⁵ Erre példa az átmeneti időszak lejártakor valamely uniós tagállamban kiküldetésben lévő egyesült királysági állampolgár, aki az átmeneti időszak lejárta előtt kezdte meg tanulmányait egy ottani egyetemen, és megfelel a 2004/38/EK irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt feltételeknek.

2.1.3. Uniós jog

A kiküldetésben lévő, egyesült királysági állampolgársággal rendelkező munkavállalókra a jogszerű migrációval kapcsolatos uniós vívmányok is vonatkozhatnak, például a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyekről szóló 2003/109/EK irányelv¹⁶ és az uniós kékkártyáról szóló 2009/50/EK irányelv¹⁷ vagy az uniós jog egyéb rendelkezései¹⁸.

2.1.4. Nemzeti jog (az Egyesült Királyság joga vagy egy uniós tagállam nemzeti joga)

Emellett az átmeneti időszak lejárta után a tagállamok a kiküldetésben lévő, egyesült királysági állampolgársággal rendelkező munkavállalók számára, az Egyesült Királyság pedig a kiküldetésben lévő, valamely uniós tagállam állampolgárságával rendelkező munkavállalók számára tartózkodási jogot biztosíthatnak:

- az Egyesült Királyságba kiküldött munkavállalók esetében az Egyesült Királyság nemzeti jogszabályai, valamint
- az EU-ba kiküldött munkavállalók esetében az uniós jogszabályok (lásd fent) és az uniós tagállamok nemzeti joga alapján.

2.2. A szolgáltatásnyújtáshoz való jog

Az átmeneti időszak lejárta után a kiküldött munkavállalók szolgáltatásnyújtási lehetőségei (amennyiben kizárólag kiküldött munkavállalói minőségükre hivatkoznak):

- az Egyesült Királyságba kiküldött munkavállalók esetében az Egyesült Királyság nemzeti jogszabályaitól, valamint
- az EU-ba kiküldött munkavállalók esetében az uniós jogszabályoktól és az uniós tagállamok nemzeti jogától (lásd fent) függenek.

2.3. Szociális biztonsági jogok

Sem a 96/71/EK irányelv, sem a kilépésről rendelkező megállapodás nem vonja be e munkavállalókat a 883/2004/EK rendelet hatálya alá¹⁹. Így az

¹⁶ A Tanács 2003/109/EK irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról (HL L 16., 2004.1.23., 44. o.).

¹⁷ A Tanács 2009/50/EK irányelve (2009. május 25.) a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről (HL L 155., 2009.6.18., 17. o.).

¹⁸ Ez állhat fenn például annak az egyesült királysági állampolgárnak az esetében, aki az átmeneti időszak lejártakor a 2004/38/EK irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban egy olyan uniós tagállamban van kiküldetésben, amelyben uniós házastársa lakik és dolgozik.

¹⁹ Ezt a kilépésről rendelkező megállapodás második részére vonatkozó iránymutató feljegyzés is pontosította: C(2020) 2939 *final*, 1.2.2.21. szakasz. Az iránymutató feljegyzés a következő címen érhető el: https://ec.europa.eu/info/publications/guidance-note-citizens-rights_en.

átmeneti időszak lejárta után nem kerül sor a szociális biztonság uniós jog szerinti koordinálására a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó, az átmeneti időszak lejárta előtt megkezdett kiküldetés esetében.

Ugyanakkor a 883/2004/EK rendelet 12. cikke értelmében kiküldött munkavállalók, akiknek kiküldetése nem kapcsolódik a szolgáltatásnyújtáshoz (például képzési célú kiküldetés vagy konferencián való részvétel), a kilépésről rendelkező megállapodás hatálya alá tartoznak, és a 883/2004/EK rendelet az átmeneti időszak lejárta után is alkalmazandó a kilépésről rendelkező megállapodásban meghatározott feltételek szerint.

A Bizottságnak a munkavállalók kiküldetéséről (<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=471>) és a vállalaton belüli áthelyezésről (https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/work_en) szóló weboldalai általános tájékoztatást nyújtanak. Ezek az oldalak szükség esetén további információkkal frissülnek.

Európai Bizottság

A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága

Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság

Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság

Kereskedelmi Főigazgatóság